

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 591
din 15.10.2008**

Dosar nr.: 456/2008

Petiția nr.: 8437 din data 13.06.2008

Petent: V C

Reclamat: Primăria municipiului Târgu Mureș

Obiect: neacordarea unei locuințe corespunzătoare pe criteriul de handicap, apartenență etnică și categorie socială

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. V C , cu domiciliul de corespondență la Post Restant Oficiul Poștal nr. 2, Târgu Mureș, județul Mureș.

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Primăria Municipiului Târgu Mureș cu sediul în P-ța. Victoriei, nr. 3, Târgu Mureș, județul Mureș.

II. Obiectul sesizării

2.1. Petentul solicită constatarea existenței unei situații discriminatorii raportată la neacordarea unei locuințe sociale, pe motiv că este cetățean român de etnie romă, încadrat cu grad de handicap și este „crescut în orfelinat”.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin adresa înregistrată cu nr. 8437 din 13.06.2008, Instituția Avocatul Poporului, Biroul Teritorial Târgu Mureș a comunicat C.N.C.D. sesizarea petentului cu privire la discriminarea săvârșită împotriva sa.

3.2. În acest sens, petentul arată că este încadrat în grad de handicap și deși s-a adresat de nenumărate ori Primăriei municipiului Tg. Mureș, sunt invocate diferite pretexte fără a soluționa favorabil solicitarea sa.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate sub nr. 8437 din 13.06.2008, prin adresa cu nr. 8239 din 24.06.2008, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere cu privire la obiectul petiției Primăriei municipiului Târgu Mureș.

4.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 10887/18.08.2008 și adresa înregistrată cu nr. 13210/15.10.2008, Primăria Târgu Mureș a comunicat punctul său de vedere cu privire la obiectul petiției.

4.3. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.4. Prin adresa cu nr. 12783 din 02.10.2008 a fost citat petentul. Prin adresa cu nr. 12784 din 02.10.2008 a fost citată Primăria municipiului Târgu Mureș, prin reprezentant.

4.5. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 14.10.2008.

4.6. La termen părțile nu s-au prezentat. Primaria Tg. Mures a comunicat punct de vedere înregistrat cu nr. 13210 din 15.10.2008.

V. Susținerile părților

Susținerile petenului

5.1.1. Pe fond, petentul susține că este discriminat de către Primăria Târgu Mureș deoarece nu îi asigură o locuință corespunzătoare persoanelor cu handicap. În acest sens, petentul arată că a solicitat în nenumărate rânduri o locuință adecvată stării sale de sănătate, dar Primăria invocând diferite pretexte nu a soluționat cererea sa.

5.1.2. Petentul susține că este discriminat pe considerentul apartenenței etnice (minoritatea romă), a încadrării în grad de handicap precum și a statutului social, fiind "crescut în orfelinat".

Susținerile Primăriei Municipiului Târgu Mureș

5.2.1. Primăria Tg. Mures arată că petentului, în perioada 1998-2000, i s-au repartizat două locuințe din fondul locativ de stat (cu adresa in P-ța. Victoriei, nr.13C/5 și str. Cugir, nr. 10B/74). La repartizarea acestor locuințe s-a avut în

vedere situația socială a petentului, provenit din orfelinat, precum și încadrarea într-un grad de handicap.

5.2.2. Cererile de cazare ale petentului nu au putut fi soluționate deoarece instituția Primăriei nu dispunea de locuințe care să satisfacă gradul de confort solicitat de către acesta, acest aspect neavând nicio legătură cu apartenența la etnia romă.

5.2.3. De asemenea, Primăria Târgu Mureș arată că pe lista solicitanților de locuințe din totalul de 518 familii, un număr de 59 de cazuri sunt cu persoane încadrate într-un grad de handicap.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. **În fapt**, Colegiul Director reține că petentul invocă caracterul discriminatoriu al tratamentului la care a fost supus, constând în neacordarea unei locuințe corespunzătoare persoanelor cu handicap și datorită apartenenței sale etnice, respectiv a statutului său de „persoană crescută în orfelinat”.

6.2. **În drept**, Colegiul Director, în analiza actelor sau faptelor de discriminare, se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă **„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.3. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zucchero and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

6.4. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne

situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.5. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.6. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența art.2 alin.1 al O.G. nr.137/2000, republicată.

6.7. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 trebuie constatată o deosebire, excludere, restricție sau preferință.

6.8. Sub aspectul circumstanței concretizate într-un tratament diferit, care întrunește elementul constitutiv al art.2 alin.1, generic deosebire, restricție, excludere, preferință, și care față de obiectul dedus soluționării trebuie să fie materializat, Colegiul director reține că circumstanțierea acestuia este invocată corelativ solicitării petentului de a i se repartiza o locuință corespunzătoare. În acest sens, petentul a depus la dosar înscrișuri cu privire la starea sa de sănătate, acțiuni vizând declanșarea grevei foamei și solicitarea adresată Primăriei Tg. Mures de a obține o locuință socială.

6.9. Pe de altă parte, din înscrișurile depuse la dosar de reclamată, Colegiul reține că petentului i-au fost repartizate două locuințe din fondul locativ de stat, situate în Piața Victoriei nr. 13C/5 și str. Cugir nr. 10B/74, în considerarea situației speciale, respectiv încadrarea în grad de handicap și provenința sa din orfelinat. Ulterior încheierii contractului de închiriere nr.212/1998 cu administratorul fondului locativ S.C. Locativ S.A., petentul a renunțat la locuința respectivă iar prin Dispoziția nr. 203 din 12/06.2000 i-a fost repartizată locuința situată în str. Cugir. În luna septembrie 2007 petentul a renunțat la contractul de închiriere nr. 2072/2000 privind locuința situată în str. Cugir. De asemenea, prin adresa Prefectului nr. 26079 din 2008 instituția Prefectului a oferit petentului opțiunea de a fi cazat într-un centru rezidențial.

6.10. Colegiul Director observă că solicitările curente ale petentului nu au putut fi soluționate favorabil deoarece instituția reclamată nu dispunea de locuințe care să satisfacă gradul de confort solicitat de petent iar din totalul listei solicitanților de locuințe, din 518 familii un număr de 59 de cazuri sunt persoane încadrate într-un grad de handicap. Or, raportat la elementele constitutive ale faptei de discriminare, prevăzută în art.2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, Colegiul Director ia act că potrivit definiției discriminării, tratamentul diferit trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit datorită unui criteriu.

6.11. Din probele aflate la dosar, Colegiul Director este de opinie că în speță, nu se poate reține un criteriu prevăzut de art.2 alin.1, respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit mobilul determinant în aplicarea unui tratament prezumtiv diferit petentului. Colegiul Director reține că art.2 alin.1 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece, criteriile *expressis verbis* enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare.

6.12. Coroborat însă la elementele particulare ale petiției deduse soluționării, Colegiul Director, din probele aflate la dosar, este în imposibilitate de a reține că unul dintre criteriile invocate sau cumulul acestora a constituit mobilul sau cauza tratamentului diferit aplicat petentului. Dealtfel și sintagma „orice alt criteriu” trebuie interpretată în sensul existenței unui motiv/criteriu care este concretizat, materializat în fapt și care constituie mobilul principal al actului sau faptului discriminatoriu, care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării.

6.13. Față de acest aspect, reținem că în cauză s-a precizat faptul că petentul este persoană cu handicap, că este de etnie romă și are un statut social diferit provenind din orfelinat însă circumstanțele particulare ale speței nu sunt de natură a releva că între starea de handicap a petentului, etnia sa ori statutul sau social și nesoluționarea favorabilă a solicitărilor sale ar fi existat un raport de cauzalitate. Or, în speță este de notat că petentului i-au fost atribuite locuințe din fondul locativ de stat, însă în cursul timpului a renunțat la contractele de închiriere, fapt necontestat de acesta în fața C.N.C.D. Dealtfel, sub aspectul tratamentului diferentiat, în cauză nu există nici un element de comparabilitate indicat care ar putea induce existența unei situații analoage, astfel încât la situația petentului să se poata reține circumstanța deosebirii, restricției, preferinței sau excluderii în raport cu alte persoane care au beneficiat de dreptul la o locuință socială.

6.14. Desigur, autoritățile locale trebuie să depună diligențele necesare pentru a asigura intervenția socială garantată de stat situațiilor în care se află

anumite persoane vulnerabile din punctul de vedere al statutului social însă coroborând aceste aspecte cu faptele care fac obiectul petiției și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art.2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, în cauză nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire restricție, excludere, deosebire, preferință între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit datorită unuia din criteriile prevăzute de lege și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu constituie acte de discriminare conform Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;
2. Clasarea dosarului;
3. se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;
4. O copie a hotărârii se va transmite părților, V C cu domiciliul de corespondență la Post Restant Oficiul Poștal nr. 2, Târgu Mureș, județul Mureș; Primăria Municipiului Târgu Mureș cu sediul în P-ța. Victoriei, nr. 3, Târgu Mureș, județul Mureș.
5. O copie a hotărârii se va transmite instituției Avocatul Poporului, Biroul Teritorial Târgu Mureș.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

VASILE ANA MONICA – Membru

Data redactării 06.11.2008

Red. D.G., Tehnored. A.P., 3 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

